

MANIFEST

BETER EMANICIPATIEBELEID

UITGEGEVEN DOOR FEMMES FOR FREEDOM
OP DINSDAG 23 MEI 2017 TE DEN HAAG

Naar aanleiding van de postercampagne van de Gemeente Rotterdam voor het zelfbeschikkingsrecht van vrouwen met een migratie-achtergrond doet Femmes for Freedom een oproep aan het nieuw te vormen kabinet voor een beter landelijk emancipatiebeleid.

Gelijke rechten zijn in Nederland in theorie gewaarborgd, maar niet in de praktijk. Vrouwen verdienen gemiddeld een stuk minder dan mannen, ook als ze hetzelfde werk doen. Om over de extra werkzaamheden thuis in het huishouden nog maar niet te spreken. Het recht op zelfbeschikking en de seksuele rechten van de vrouw staan nog steeds onder druk. Huiselijk geweld en eerkwesties brengen het welzijn van meisjes en vrouwen in gevaar, en soms zelfs hun leven. De doorstroming tussen opleidingen en de kansen op de arbeidsmarkt zijn niet goed. Zwangerschaps- en ouderschapsverlof is in Nederland beperkt, vergeleken met de meeste andere Europese landen.

In deze manifest geven wij **7 aanbevelingen** voor een beter landelijk emancipatiebeleid aan het nieuw te vormen kabinet, opdat vrouwen én mannen kunnen samenleven in meer vrijheid en gelijkwaardigheid:

1. Zorg voor maatwerk en wees niet bang voor doelgroepenbeleid.

De mainstreaming van het emancipatiebeleid eind jaren 90 van de vorige eeuw heeft velen verantwoordelijk gemaakt voor weinig, in plaats van dat weinigen zich verantwoordelijk voelen voor veel. Het bewust analyseren van beleidseffecten op vrouwen en mannen, met verschillen in etniciteit, leeftijd, seksuele voorkeur, opleidingsniveau en sociaaleconomische positie leidt tot beter gefundeerde beslissingen en dus tot effectiever beleid. Het CBS berekende dat een op de tien huishoudens in 2015 moest rondkomen van een laag inkomen “met kans op armoede”. Dat komt neer op 734.000 huishoudens. Als groepen met extra risico worden genoemd: éénoudergezinnen, niet-westerse allochtonen, ZZP-ers, lager opgeleiden en ... –driemaal raden–: vrouwen. De meest recente CBS-cijfers laten zien dat het aantal vrouwen met risico op armoede in de periode tussen 2010 en 2014 met 222.000 vrouwen steeg.

2. Benoem één coördinerende minister, die een integraal programma Vrouwelijke Zelfbeschikking actief gaat uitvoeren.

Trieste problemen zoals eer gerelateerd geweld, huwelijksgevangenschap, huwelijksdwang, achterlating, polygamie, gedwongen isolement en gedwongen abortus of het gedwongen afstaan van een baby hebben één ding gemeen: het meisje of de vrouw in kwestie kan en mag NIET over haar eigen leven en lijf beschikken in patriarchale gemeenschappen. Vrouwen en kinderen worden door anderen gedwongen te huwen, huissloof te zijn (dat soms zo ver gaat dat de vergelijking met slavernij niet overdreven is) en om seks te hebben. Dit is

helemaal in strijd met het recht op zelfbeschikking. Deze problematiek is zo urgent en ingewikkeld, dat versnippering over meerdere ministeries niet langer kan doorgaan. Op dit moment is voor preventie en voorlichting SZW verantwoordelijk, voor opvang en repatriëring zijn dat VWS en Buitenlandse Zaken, en voor de strafrechtelijke vervolging is het dan weer Veiligheid en Justitie. Ook de versnippering in het maatschappelijk middenveld is enorm. Mooie beleidsvoorstellen verzanden dan vaak in goede bedoelingen en gebrekkige samenwerking. Denk transnationaal, kijk over de schutting, en leer hoe bijvoorbeeld Noorwegen en het Verenigd Koninkrijk dit hebben georganiseerd. Vaak is de insteek van de Nederlandse overheid juridisch. Inderdaad moet aangifte bij de politie makkelijker worden en is meer capaciteit voor opsporing en vervolging nodig. Maar er wordt vergeten dat vrouwen in kwetsbare posities ook met een totale economische afhankelijkheid kampen. Manlief heeft dan de bankpasjes en sommige gemeentes laten nog steeds toe dat de man de vrouw uit de Gemeentelijke Basisadministratie uitschrijft zonder haar toestemming.

3. Dwing af dat aan vrouwen hetzelfde wordt betaald voor hun arbeid als aan mannen.

In Nederland verdienen vrouwen gemiddeld 32% minder dan mannen, voor hetzelfde werk. Het is ook opmerkelijk dat vrouwen van niet-westerse afkomst het steeds beter doen in het onderwijs, maar dat hun economische zelfstandigheid nog steeds ver achter loopt. Zo zijn autochtone vrouwen volgens de Emancipatiemonitor 2016 in 56% van de gevallen economisch zelfstandig. Vrouwen van niet-westerse afkomst zijn dat in 31% van de gevallen.

4. Breng zwangerschaps- en ouderschapsverlof naar een normaal Europees niveau.

Het Nederlandse zwangerschaps- en ouderschapsverlof bungelt in de onderste regionen van Europa. Het Europees Parlement heeft in 2010 een voorstel aangenomen om de duur van het zwangerschapsverlof te verhogen naar 20 weken. De Nederlandse regering heeft die duur niet doorgevoerd. In Tsjechië krijgen vrouwen tot 28 weken zwangerschapsverlof en 192 weken ouderschapsverlof. In Nederland zijn dat slechts 16 weken zwangerschapsverlof en 26 weken ouderschapsverlof. En mannen krijgen hier 2 dagen vaderschapsverlof. Net genoeg om snel geboortekaartjes te versturen en naar de supermarkt te rijden om een pak luiers te kopen... Een Noorse vader kan op 60 dagen rekenen.

5. Stimuleer Tweede Kans-onderwijs en schrap belemmeringen om opleidingen te stapelen.

Het aantal scholieren en studenten dat opleidingen stapelt, neemt af. Dit is bijvoorbeeld te zien aan het verminderde aantal vmbo'ers dat na hun examen naar de havo gaat (2010: 18 procent, 2013: 13 procent). Er zijn ook minder havisten die doorstromen naar het vwo (2010: 3,7 procent, 2013: 3 procent). Kinderen uit sociale milieus met minder mogelijkheden en de typische laatbloeiers die pas later ontdekken wat ze precies willen leren krijgen daardoor niet de kans het beste uit zichzelf te halen. Zonder nostalgisch te willen zijn naar de jaren '70, maar dit was een tijd waarin de vrouwenemancipatie een vlucht nam, o.a. door de "moedermavo". Vrouwen eisten de kans om –tijdens de schooltijd van de kinderen–, alsnog een middelbareschooldiploma te halen. In 1975 ontstond de eerste moedermavo. De behoefte bleek zo groot dat er al snel overall in Nederland bij- en nascholingsinitiatieven voor vrouwen opkwamen. Er kwamen ook moederhavo's en –vwo-scholen. Anno 2017 is hier niet veel meer van over. *Lifelong learning* werd door de afgelopen kabinetten vooral met de mond beleden. Als je als vrouw éénmaal in een moeilijke sociaaleconomische positie

terecht bent gekomen, is het erg lastig om je ooit nog bij- of om te kunnen scholen. Maak het mogelijk om meisjes en vrouwen die uit een situatie van kans armoede komen en (nog) geen startkwalificatie hebben – derde, vierde of vijfde kans onderwijs te bieden. Een startkwalificatie biedt kansen. Zonder startkwalificatie is het risico op langdurige afhankelijkheid van de bijstand, structurele armoede en intergenerationele overdracht van kans armoede groot.

6. Op alle bovengenoemde punten moet belemmerende wetgeving worden opgeheven en belemmerende regelgeving geïventariseerd en gewijzigd worden.

7. Neem ‘het mannelijke’ niet automatisch als de norm en stel stereotypering aan de kaak. Mannen hebben soms “blind spots” in hun manier van denken, zonder dat ze het zelf door hebben. De norm wordt dan de mannelijke manier van denken en opereren. Dat er minder meisjes bij een voetbalclub spelen lijkt dan een probleem, terwijl het feit dat er minder jongens aan ballet doen nauwelijks wordt opgemerkt. Door een breder debat te voeren als landelijke overheid en te stimuleren dat de Emancipatie Effect Rapportage door alle overheidslagen wordt gebruikt, kun je stereotypen doorbreken.

8. Geef als landelijke, provinciale en gemeentelijke overheden rolmodellen die gendergelijkheid bevechten een steuntje in de rug, onder het motto “Vrouwen veranderen de wereld en wij steunen de vrouwen die veranderen!”

Er zijn in Nederland tal van voorbeelden van sterke meiden en vrouwen, en ook jongens en mannen, die – ondanks verzet vanuit hun gemeenschap – knokken vóór individuele rechten, seksuele vrijheid en gelijke kansen en tégen discriminatie, huwelijksdwang en andere vormen van uitsluiting. Sterke vrouwen hebben een voorbeeldfunctie; deze vrouwen en hun medestanders verdienen alle steun, landelijk én lokaal. Overheden zouden deze rolmodellen moeten steunen, in woord en in daad.

Er zijn beschamend weinig vrouwelijke hoogleraren, het aandeel gendersensitief medisch onderzoek is nog klein, de positie en rechten van zwarte, migranten en vluchtelingen vrouwen moeten bevochten worden, net zoals die van alleenstaande moeders en mensen in de zo diverse LHBT+-groep, er zijn meer meisjes nodig die technische studies doen, er zijn veel te weinig vrouwen in de Nederlandse talkshows. De grote politieke partijen hebben allemaal mannen als lijsttrekker. Wie denkt dat het in grote lijnen wel goed zit met de emancipatie van vrouwen in Nederland, vergist zich echt. Kortom, we hebben een volledige naleving en handhaving van het VN-Vrouwenverdrag nodig!

Aan alle partijen die onderhandelen voor het nieuwe kabinet, vergeet de vrouwenemancipatie niet!

VOOR INFORMATIE

INFO@FEMMESFORFREEDOM.COM

Laan van Meerdervoort 70
2517 AN Den Haag

070 362 65 06

facebook | twitter | instagram

Women Human Rights
D e f e n d e r

